

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.10.2018 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ БЮДЖЕТ 2019: ДА ОСИГУРИ ФИНАНСИРАНЕТО НА ПОЛИТИКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА БИЗНЕС СРЕДАТА И УСКОРЯВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ НА БЪЛГАРИЯ

Бюджет 2019 да бъде изготвен така, че да осигури инструменти и стимули за ускоряване на реформите в сферата на пазара на труда, образованието, енергетиката, съдебната система, здравеопазването, сигурността и пенсионното осигуряване. Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява за балансиран бюджет и препоръчва на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг. В период на икономически растеж трябва да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити. Планирането на бюджетните приходи трябва да бъде правено реалистично, като бъдат оценени всички фактори, които биха повлияли на размера им. Това са част от препоръките, които членовете на Националния съвет на АИКБ одобриха да изпратят до правителството във връзка с изготвянето на държавния бюджет за следващата година.

„Държавният бюджет е финансов инструмент за правене на политики и постигане на цели от общонационално значение. Затова и всички наши препоръки са структурирани, така че да окажат положителен ефект за подобряване на бизнес средата и да осигурят икономически растеж на България. Правителството трябва да ускори реструктурирането и редуцирането на бюджетите на министерствата, внедряването на електронни услуги и създаването на функциониращо електронно управление“, заяви по време на заседанието на Националния съвет председателят Васил Велев.

Основен приоритет АИКБ поставя върху политиките, свързани с пазара на труда и човешките ресурси. Справянето с недостига на кадри е сред основните фактори, които биха изиграли решаваща роля за постигане на по-бързи темпове на растеж.

Затова трябва да се планират адекватни мерки за активизиране и включване на пазара на труда като квалификация и преквалификация както на неактивни и продължително безработни лица, така и на вече заетите. Като допълнителна, но същевременно изключително важна мярка АИКБ посочва и облекчаване и улесняване на вноса на работна ръка. Асоциацията категорично е против административното определяне на минималната работна заплата, повишаването на максималния осигурителен доход и повишаването на размера на социалните помощи и обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Според АИКБ, бюджетните средства в сектор „Образование и наука“ трябва да бъдат увеличени. Акцентът в разходването им обаче трябва да бъде поставен приоритетно към техническото образование и професионалното образование, приложните научни изследвания, „защитените професии“ и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите и страната. АИКБ е готова да подкрепи осезаем ръст в средствата за култура, както и за създаването и управлението на нов фонд за финансиране на научни изследвания с директно приложение в българската индустрия.

В препоръките си към бюджет 2019 Асоциация на индустриалния капитал в България обръща сериозно внимание и на размера на отчетената в последните две тримесечия инфлация. Според АИКБ, ако не бъдат взети мерки за ограничаването ѝ страната ни рискува да не отговори на изискванията за приемане в еврозоната. Работодателската организация обаче напълно подкрепя данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки и осигурителните вноски, и ограничаване на преразпределението на доходите на хората и бизнеса чрез бюджета.

По време на заседанието си членовете на Националния съвет на АИКБ разгледаха и предложенията на Министерство на здравеопазването за промени в здравноосигурителния модел у нас. Работата по изготвяне на цялостна позиция на АИКБ по въпроса ще продължи.

[Препоръките към бюджет 2019 година](#)

[Резултати от проведената анкета сред членовете на АИКБ](#)

✓ АИКБ СКЛЮЧИ СЪС СОФИЙСКИ АРБИТРАЖЕН СЪД ДОГОВОР ЗА АРБИТРАЖ

В петък Асоциацията на индустриалния капитал в България и Сдружение „Международна асоциация за правосъдие и арбитраж“ сключиха договор, по силата на който членовете на АИКБ ще могат да ползват услугите на Софийски арбитражен съд. Със споразумението страните се договориха да обменят взаимно информация и да подпомагат дейността си. Целта е да се информират членовете на АИКБ и да се популяризира алтернативното разрешаване на търговски спорове. Ще бъдат организирани регулярни срещи с участие на членовете Асоциацията, на които ще бъдат представени предимствата при алтернативното решаване на спорове, включително и пред международни арбитражи.

Investor.bg

✓ АИКБ: Бюджет 2019 да осигури финансиране на политики за ускоряване на икономиката

Асоциацията на индустриалния капитал настоява за балансиран бюджет и намаляване на нивото на държавния дълг
Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява за балансиран бюджет и препоръчва на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг. Бюджет 2019 да бъде изготвен така, че да осигури инструменти и стимули за ускоряване на реформите в сферата на пазара на труда, образованието, енергетиката, съдебната система, здравеопазването, сигурността и пенсионното осигуряване.

Това са част от препоръките, които членовете на Националния съвет на АИКБ одобриха да изпратят до правителството във връзка с изготвянето на държавния бюджет за следващата година.

В период на икономически растеж трябва да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити. Планирането на бюджетните приходи трябва да бъде правено реалистично, като бъдат оценени всички фактори, които биха повлияли на размера им.

Основен приоритет АИКБ поставя върху политиките, свързани с пазара на труда и човешките ресурси. Справянето с недостига на кадри е сред основните фактори, които биха изиграли решаваща роля за постигане на по-бързи темпове на растеж. Затова трябва да се планират адекватни мерки за активизиране и включване на пазара на труда като квалификация и преквалификация както на неактивни и продължително безработни лица, така и на вече заетите. Като допълнителна, но същевременно изключително важна мярка АИКБ посочва и облекчаване и улесняване на вноса на работна ръка.

Асоциацията категорично е против административното определяне на минималната работна заплата, повишаването на максималния осигурителен доход и повишаването на размера на социалните помощи и обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Според АИКБ, бюджетните средства в сектор „Образование и наука“ трябва да бъдат увеличени. Акцентът в разходването им обаче трябва да бъде поставен приоритетно към техническото образование и професионалното образование, приложните научни изследвания, „защитените професии“ и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите и страната. АИКБ е готова да подкрепи осезаем ръст в средствата за култура, както и за създаването и управлението на нов фонд за финансиране на научни изследвания с директно приложение в българската индустрия.

В препоръките си към Бюджет 2019 Асоциация на индустриалния капитал в България обръща сериозно внимание и на размера на отчетената в последните две тримесечия инфлация. Според АИКБ, ако не бъдат взети мерки за ограничаването ѝ страната ни рискува да не отговори на изискванията за приемане в еврозоната.

Работодателската организация напълно подкрепя данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки и осигурителните вноски и ограничаване на преразпределението на доходите на хората и бизнеса чрез бюджета.

АИКБ предупреждава, че въпреки благоприятната икономическа обстановка, през 2018 г. българската икономика няма да може да надхвърли бариерата от 4% икономически ръст, "който в никакъв случай не е достатъчен и догонващ за развиваща се икономика", пише в позицията. Асоциацията приканва Бюджет 2019 да бъде ползван като действен инструмент за хеджиране на глобалните рискове и максимално оползотворяване на вътрешните възможности. Това е необходимото условие, което би позволило ръстът през 2019 г. да надхвърли 4 %.

News.bg

✓ Бизнесът праща съвети към правителството за бюджет 2019

За балансиран бюджет 2019 настояват от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Работодателите препоръчват на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг.

При икономически растеж трябва да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити. Планирането на бюджетните приходи трябва да бъде правено реалистично, след оценка на всички фактори, които биха повлияли на размера им.

Това са част от препоръките, одобрени от Националния съвет на АИКБ, които ще бъдат изпратени до правителството преди подготовката на държавния бюджет за следващата година.

На заседанието бяха обсъдени и предложенията на Министерството на здравеопазването за промени в здравноосигурителния модел. Работата по изготвяне на цялостна позиция на АИКБ по въпроса ще продължи.

От АИКБ препоръчват с бюджета да се осигури финансирането на политики за подобряване на бизнес средата и ускоряване на икономическия растеж на България.

Така да бъде направен, че да осигури инструменти за ускоряване на реформите в сферата на пазара на труда, образованието, енергетиката, съдебната система, здравеопазването, сигурността и пенсионното осигуряване, искат работодателите.

Те настояват за балансиран бюджет и препоръчват на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг. При икономически растеж да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити, съветват от бизнеса.

Те очакват реалистично планиране на приходите с предварителна оценка на рисковете.

"Държавният бюджет е финансов инструмент за правене на политики и постигане на цели от общонационално значение. Затова и всички наши препоръки са структурирани, така че да окажат положителен ефект за подобряване на бизнес средата и да осигурят икономически растеж на България", заяви по време на заседанието на Националния съвет председателят Васил Велев. Той изрази очакване за създаване на електронно управление. Основен приоритет АИКБ поставя върху кадрите. Бизнесът очаква адекватни мерки за квалификация и преквалификация както на хората, които са извън трудовия пазар, така и на работещите.

Работодателите очакват облекчаване на условията за отваряне на трудовия пазар на страната. Същевременно те са категорично против административното определяне на минималната работна заплата, повишаването на максималния осигурителен доход и повишаването на размера на социалните помощи и обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Работодателите за пореден път искат да не плащат за първите три дни от болничните. От АИКБ са и срещу платен отпуск по майчинство. Работодателите искат и да отпадне "клас" за прослужено време, който се определя от Министерския съвет. Работодателите не подкрепят мерки за повишаване размера на социалните обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Според работодателите, обезщетенията: "демотивират работната сила да се включи в пазара на труда, дезактивират и дезинтересират безработните и майките да започнат работа. Лошите трудови навици се срещат все по-често, а само 52 % от българите смятат, че могат да успеят с труд. И това е в момент, в който българският бизнес отчита дефицит и липса на работна ръка".

От АИКБ настояват изплащането на обезщетения за безработица да бъде обвързано с ангажимент за безработните лица да полагат сезонен труд в размер на поне един месец по време на селскостопанските кампании, като трудовия договор за полагането на подобен труд да не води до отмяна на правата за обезщетение.

Работодателите искат и по-висок бюджет за образование. Предлагат да има държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите и страната. АИКБ е готова да подкрепи осезаем ръст в средствата за култура, както и за създаването и управлението на нов фонд за финансиране на научни изследвания с директно приложение в българската индустрия.

Без ограничение на инфлацията, страната ни рискува да не отговори на изискванията за приемане в еврозоната. Работодателската организация подкрепя данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки и осигурителните вноски, и ограничаване на преразпределението на доходите на хората и бизнеса чрез бюджета.

[Информационна агенция „Блиц“](#)

✓ АИКБ настоява за балансиран Бюджет 2019

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява за балансиран бюджет и препоръчва на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг, съобщи от пресцентъра на работодателската организация.

Бюджет 2019 да бъде изготвен така, че да осигури инструменти и стимули за ускоряване на реформите в сферата на пазара на труда, образованието, енергетиката, съдебната система, здравеопазването, сигурността и пенсионното осигуряване, посочват от организацията.

Според Асоциацията в период на икономически растеж трябва да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити. Планирането на бюджетните приходи трябва да бъде правено реалистично, като бъдат оценени всички фактори, които биха повлияли на размера им. Това са част от препоръките, които членовете на Националния съвет на АИКБ са одобрили да изпратят до правителството във връзка с изготвянето на държавния бюджет за следващата година.

По време на заседанието си членовете на Националния съвет на АИКБ са разгледали и предложенията на Министерство на здравеопазването за промени в здравноосигурителния модел у нас. Работата по изготвяне на цялостна позиция на АИКБ по въпроса ще продължи. Асоциацията категорично е против административното определяне на минималната работна заплата, повишаването на максималния осигурителен доход и повишаването на размера на социалните помощи и обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Според АИКБ, бюджетните средства в сектор "Образование и наука" трябва да бъдат увеличени. Акцентът в разходването им обаче трябва да бъде поставен приоритетно към техническото образование и професионалното образование, приложните научни изследвания, "защитените професии" и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите и страната. АИКБ е готова да подкрепи осезаем ръст в средствата за култура, както и за създаването и управлението на нов фонд за финансиране на научни изследвания с директно приложение в българската индустрия. В препоръките си към бюджет 2019 Асоциацията обръща сериозно внимание и на размера на отчетената в последните две тримесечия инфлация.

Според АИКБ, ако не бъдат взети мерки за ограничаването ѝ, страната ни рискува да не отговори на изискванията за приемане в еврозоната. Работодателската организация обаче напълно подкрепя данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки и осигурителните вноски, и ограничаване на преразпределението на доходите на хората и бизнеса чрез бюджета.

✓ Бизнесът vs. харчове от властта, иска балансиран бюджет

АИКБ: Средствата за наука с ръст, но към приоритетни области

Асоциацията на индустриалния капитал в България настоява за балансиран бюджет и препоръчва на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг, съобщиха от работодателската организация.

Бюджет 2019 да бъде изготвен така, че да осигури инструменти и стимули за ускоряване на реформите в сферата на пазара на труда, образованието, енергетиката, съдебната система, здравеопазването, сигурността и пенсионното осигуряване, искат от организацията.

Според Асоциацията в период на икономически растеж трябва да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити.

Бизнесът е категорично против административното определяне на минималната работна заплата, повишаването на максималния осигурителен доход и на размера на социалните помощи и обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Според АИКБ бюджетните средства в сектор "Образование и наука" трябва да бъдат увеличени. Акцентът в разходването им обаче трябва да бъде поставен приоритетно към техническото образование и професионалното образование, приложните научни изследвания, "защитените професии" и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите и страната.

АИКБ е готова да подкрепи осезаем ръст в средствата за култура, както и за създаването и управлението на нов фонд за финансиране на научни изследвания с директно приложение в българската индустрия.

В препоръките си към Бюджет 2019 Асоциацията обръща сериозно внимание и на размера на отчетената в последните две тримесечия инфлация. Според АИКБ, ако не бъдат взети мерки за ограничаването ѝ, страната ни рискува да не отговори на изискванията за приемане в еврозоната.

Работодателската организация обаче напълно подкрепя данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки и осигурителните вноски, и ограничаване на преразпределението на доходите на хората и бизнеса чрез бюджета.

Novini.bg

✓ АИКБ настоява за балансиран Бюджет 2019

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) настоява за балансиран бюджет и препоръчва на правителството да се стреми към намаляване на нивото на държавния дълг, съобщиха от пресцентъра на работодателската организация.

Бюджет 2019 да бъде изготвен така, че да осигури инструменти и стимули за ускоряване на реформите в сферата на пазара на труда, образованието, енергетиката, съдебната система, здравеопазването, сигурността и пенсионното осигуряване, посочват от организацията. Според Асоциацията в период на икономически растеж трябва да се извършват реформи и да се увеличават резервите, а не да се формират бюджетни дефицити. Планирането на бюджетните приходи трябва да бъде правено реалистично, като бъдат оценени всички фактори, които биха повлияли на размера им. Това са част от препоръките, които членовете на Националния съвет на АИКБ са одобрили да изпратят до правителството във връзка с изготвянето на държавния бюджет за следващата година.

По време на заседанието си членовете на Националния съвет на АИКБ са разгледали и предложенията на Министерство на здравеопазването за промени в здравноосигурителния модел у нас. Работата по изготвяне на цялостна позиция на АИКБ по въпроса ще продължи. Асоциацията категорично е против административното определяне на минималната работна заплата, повишаването на максималния осигурителен доход и повишаването на размера на социалните помощи и обезщетения за здрави хора в работоспособна възраст.

Според АИКБ, бюджетните средства в сектор "Образование и наука" трябва да бъдат увеличени. Акцентът в разходването им обаче трябва да бъде поставен приоритетно към техническото образование и професионалното образование, приложните научни изследвания, "защитените професии" и държавни стипендии, с ангажимент за реализация на студентите и страната. АИКБ е готова да подкрепи осезаем ръст в средствата за култура, както и за създаването и управлението на нов фонд за финансиране на научни изследвания с директно приложение в българската индустрия.

В препоръките си към бюджет 2019 Асоциацията обръща сериозно внимание и на размера на отчетената в последните две тримесечия инфлация. Според АИКБ, ако не бъдат взети мерки за ограничаването ѝ, страната ни рискува да не отговори на изискванията за приемане в еврозоната. Работодателската организация обаче напълно подкрепя данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки и осигурителните вноски, и ограничаване на преразпределението на доходите на хората и бизнеса чрез бюджета.

✓ Колко по-скъп ще стане животът тази зима?

С около 20% се очаква да поскъпне животът ни през идващата зима заради по-високата цена на природния газ, която повлече със себе си парното, топлата вода, хлябът и други основни стоки и услуги. 83 на сто от хората взимат под средната заплата за страната. Данните са на финансовото министерство от април тази година.

Миналата седмица синдикати и правителство се разбраха, че ще има 50% увеличение на енергийните помощи за най-бедните, 40 милиона ще бъдат отделени за това. Освен това на срещата при премиера Борисов стана ясно, че отпада темата за падането на тавана на пенсиите, но се покачва прагът - до 1200 лева от юли догодина, а осигуровките на хората с най-високите заплати се вдигат като максималният осигурителен доход става 3000 лева. Бизнесът е против. Договорките между

синдикатите и правителството коментираха пред БНТ Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България и Димитър Манолов, президент на КТ "Подкрепа".

"Разбира се, имаме различия, които не винаги са непреодолими. Например ние не смятаме, че трябва да се взимат прибързани решения след консултация с едната страна. Затова има тристранни консултации. Увеличаването на максималния осигурителен доход не е нещо, което бизнесът може да подкрепи и ние не знаем защо се прави в програмата за управление, преди това в предизборните програми нямаше заложено такова действие. Защо трябва да се дават още веднъж доказателства за това, че не трябва да си вярваме на програмите и на обещанията? От това няма да произлязат никакви драматични събития веднага, но няма и да се получи нужният ефект. В случая не става за милиарди и за стотици милиони, става дума за десетки милиони в най-добрия случай, които няма да се съберат в пълен размер", каза Васил Велев.

"Ние имаме една предварителна среща на работодателските синдикати и организации да видим какво можем да направим през този сезон, който започва, защото този сезон ще е много особен. В този сезон имаме две кампании изборни, редовни. Когато има избори обикновено здравият разум напуска хората и дневният ред на обществото става по-различен от истинския му такъв. И ако пропуснем тези периоди да свършим нещо добро, няма да е никак добре. Та в този смисъл ние си поставихме задача ако можем да довършим методиката за определяне на минималната работна заплата, по която значително сме напреднали, имаме доста притеснения по енергетиката... Имаме някои притеснения за това какво ще се случва в държавата", заяви Манолов.

✓ **Васил Велев: Управляващите се състезават със синдикатите и с омбудсмана по популизъм**

При падането на тавана за пенсиите става дума за справедливост. Това каза в сутрешния блок на БТВ председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Съобразно осигурителните вноски хората са си внасяли дължимото. Въпросът е къде отиват парите. Щом не ти дават парите, те те ограбват, значи държавата е пирамида, заяви Велев.

Искаме си вложените във времето пари и те не могат да са под социалния минимум, каза Николай Говедаров от Българската асоциация на пенсионерите.

Максималният осигурителен доход трябва да бъде 10 пъти минималната заплата, заяви Ваня Григорова от КТ "Подкрепа". С вдигането на максималния осигурителен доход на 3000 лева се прави една плаха крачка, добави тя.

Ние сме на 12-то място по ръст на БВП в Европа. Чуждестранните инвестиции като дялов капитал са отрицателна величина, има спад на разходите на дълготрайни материални активи и спад на българските инвестиции в чужбина. Докато управляващите се състезават със синдикатите и с омбудсмана по популизъм, картината ще се влошава по този начин. С максималния осигурителен доход всъщност гоним най-висококвалифицираните, заяви още Васил Велев.

[БТВ](#)

✓ **Трябва ли да се увеличи максималният осигурителен доход?**

Предложението на правителството максималният осигурителен доход да се увеличи от 2600 на 3000 лв. от следващата година предизвика остри реакции от страна на бизнеса, особено в секторите с по-високи възнаграждения.

Мярката, с която ще се осигурят приходи за увеличаване тавана на пенсиите, беше договорена между управляващите и синдикатите.

Според Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал увеличаването на максималния осигурителен доход ще насърчи сивата икономика сред високо платените и до отлив на висококвалифицирани кадри.

Работодателите настояват да отпаднат осигурителните прагове, които се спускат административно.

Според Николай Говедаров от Българската асоциация на пенсионерите таван на пенсиите не трябва да има, защото той ограбва хората, които са си плащали осигуровки и трябва да получават сума над този таван. От пенсионерската асоциация настояват минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст всяка година да се определя спрямо линията на бедност и да бъде равна поне на нея. Сега линията на бедност е 321 лв., догодина ще бъде 348 лв., а минималната пенсия е 200 лв.

Вижте целия разговор във [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

[Investor.bg](#)

✓ **Караниколов: Внос на работници и завръщане на българите ще спасят пазара на труда**

Растат инвестициите в дълготрайни материални активи

Краткосрочните варианти за превъзможване на недостига на работна ръка в България са два – внос на работници, за което се насочваме към българските малцинства в Украйна, Молдова, Армения и гражданите, напуснали пределите на България. Това каза за БНР министърът на икономиката Емил Караниколов.

Той цитира справка на Софийския университет според която българските малцинства и тези, които са напуснали страната в последните 30 години, са около три милиона души.

Доскоро инвестициите в у нас са били предимно в банковия и застрахователния сектор и фотоволтаиците, но в последните две години се забелязва ръст при инвестициите в дълготрайни материални активи - машини и съоръжения, което показва, че инвеститорите имат интерес и да останат дълготрайно в България, обясни Караниколов.

„За последните няколко седмици имахме две инвестиции за над 100 милиона. В едната само се откриват 2000 работни места - това е за Плевен. В Пловдив имаше една за самолетни части. Колкото повече такива инвеститори дойдат в България, толкова повече ще се вдига стандартът и ще се подобрява ефективността на работната ръка, а съответно - и на пазара. Целта ни е колкото може повече инвеститори да идват, за да започнат да се борят за работници. Борбата е една - подобряване условията на труда и по-високи доходи“.

В момента много от инвестициите в България ги прави българският бизнес. Много компании с чуждестранен произход пък се регистрират у нас, за да ползват от привилегии на българското законодателство, изтъкна министърът.

„Българският бизнес започва да реинвестира в машини и съоръжения, което показва, че динамиката е изключително добра“, каза той.

По повод констатираното от вицепремиера Томислав Дончев изчерпване на икономическия модел Караниколов обясни, че става дума за явление, обхващащо целия Европейски съюз (ЕС).

„В четвъртата индустриална революция вече говорим за високи технологии, иновации, предприемачество. Вече няма как, ако искаме добри възнаграждения и добър стандарт, да не преквалифицираме нашите работници. Трябва да се направят центрове за преквалификация, а нашите деца още от училище да се учат за предприемачи - нещо, което 30 години не сме правили. Не че всички ще станат предприемачи, но трябва да имат някаква основа“, обясни Караниколов.

Технологията се развива бързо и много от професиите ще изчезнат, за да се появят нови, каза министърът. Той даде пример с очакваната поява на автономни автомобили и камиони.

Той коментира и поисканото от БСП намаление на ДДС за някои стоки услуги от първа необходимост и на ВМРО за ограничение на надценката за стоки от потребителската кошница.

„Диференцираните ставки ги има в някои от държавите. Тук обаче много сериозно трябва да се види върху кои стоки и как това ще повлияе на пазара, а и как ще повлияе на държавния бюджет“, заяви той по повод предложението на БСП.

В Министерството на икономиката вече работят по предоставените от ВМРО текстове и ще предоставят анализ по този повод. „Едни такива мерки могат да дадат ефект, но може да се окаже, че той е в съвсем временен“.

Не всички цени растат, успокои министърът – при захарта и олиото има намаление, а покъпването при хляба се дължи и на лошата реколта.

„Към момента за нас най-важното е възнагражденията на хората да растат повече, отколкото цените. За миналата година бизнесът увеличи работната заплата с 11%. За пенсионерите тази година от първи юли дадохме 3,8% повече.

Инфлацията в момента е 3,5% - тоест, те са изядени. Затова се предвижда догодина да се дадат 5,7%. Доходите трябва да растат по-бързо, отколкото цените. Затова се увеличават и в бюджетната сфера“.

Българската икономика се влияе от много външни фактори, включително отношенията между големите световни сили и ситуацията в Турция, изтъкна министърът, който допълни, че разговорите с Русия за по-изгодни цени на газа вече са започнали.

Той заяви, че е почти готово новото държавно предприятие, което ще стопанисва язовирите в страната. В момента 82 общини прехвърлят над 2100 язовира на новото дружество, тъй като нямат пари да ги стопанисват. Язовирите „Бели Искър“ и „Огоста“ са от големите водоеми, на които се налага скоросен ремонт.

Министърът коментира, че икономическият ръст е балансиран, а основен приоритет на правителството е да инвестира в образование.

✓ Министерството на финансите очаква икономиката да се разшири с 3,7% през 2019 г.

Нивото на безработица ще се понижи до 5,4% в края на 2018 г. и за първи път ще бъде по-ниско от историческия си минимум през 2008 г.

Министерството на финансите очаква икономически растеж от 3,7% през 2019 г., става ясно от есенната макроикономическа прогноза на ведомството. Нарастването на БВП на страната ще бъде задвижвано основно от силните публични инвестиции и публично потребление, пише още в документа. Въпреки това икономиката на България ще нарасне през 2018 и 2019 г. година с по-слаби от досега очакваните темпове в резултат на по-сдържаната икономическа експанзия в рамките на Европейския съюз.

„През първата половина на 2018 г. БВП нарасна с 3,4% в реално изражение при очакван годишен ръст от 3,9% в пролетната прогноза. Въпреки благоприятното развитие при потреблението и инвестициите низходящата динамика при износа доведе до по-нисък растеж на БВП и до ревизиране на очакванията за представянето на българската икономика през 2018 г.“, пише в прогнозата.

Есенната прогноза е особено важна, тъй като тя служи и като макрорамка за държавния бюджет за следващата година и параметрите, заложили в документа, са отразени и в сметките за държавните приходи и разходи.

Средносрочната прогноза (мотивите към законопроекта за бюджета) пък трябва да бъде готова до края на октомври.

От записаното в есенната макрорамка става ясно, че догодина ръстът на общите инвестиции в основен капитал ще достигне 9,5%. Според прогнозата частното потребление ще запази своя сравнително висок темп на растеж, но в сравнение с тази година темпът леко ще се забави поради по-ограничено нарастване на заетостта през 2019 г. Износът ще се повиши до 2,8%. Ускорението на крайното търсене спрямо 2018 г. ще предизвика и ускорение на вноса на стоки и услуги и ще увеличи отрицателния принос на нетния износ към реалния растеж на БВП до 2,4 процентни пункта, посочват още от МФ.

Икономическият растеж се очаква да достигне 3,5% в периода 2020–2021 г. Вътрешното търсене ще остане водещо за растежа на БВП по линия както на потреблението, така и на инвестициите. Докато по-ниските правителствени разходи за потребление и инвестиции ще доведат до по-слабо повишение на вътрешното търсене през 2020 г., растежът на

публичните разходи ще се ускори в края на прогнозния период и ще се отрази в по-висок растеж на инвестициите и съответно на вътрешното търсене.

Финансовото министерство запазва непроменена прогнозата си за растежа на световната икономика за 3,9% през тази и през следващата година, но понижи прогнозата си за растежа на БВП на ЕС за 2018 г. до 2,1% (от 2,3% според пролетната прогноза) и за 2019 г. до 2% (от 2,1%).

От МФ очакват още, че растежът на частното потребление ще бъде ограничен през следващите години в съответствие с развитието при пазара на труда, които са свързани с почти изчерпване на възможностите за нарастване на заетостта.

Основните рискове пред реализиране на прогнозата са свързани с развитието на външната среда, включително динамиката на международните цени.

През 2019 г. се очаква леко ускорение на растежите във външната търговия. Ограничаването на отрицателното влияние от търговията с трети страни ще се отрази в нарастване на общия реален растеж на износа на стоки и услуги. Ускорението на вътрешното търсене и износа ще предизвика и по-силно нарастване на вноса. В съответствие с предходната прогноза се очакват положителни условия на търговия, но динамиката в количествата ще е предопределяща за общите растежи и номиналният ръст на вноса (8,7%) ще продължи да изпреварва този на износа (5,2%). При търговския баланс ще се наблюдава по-съществено нарастване на дефицита до 6,1% от БВП, в резултат на което общият баланс на стоки и услуги също ще премине в дефицит от 0,7% от БВП.

Според есенната прогноза се очаква догодина безработицата да се понижи до 4,8%, а нивото на участие в работната сила ще запази темпа си на повишение от 2018 г., тъй като спадът на работната сила няма да надхвърли този на населението. Нивото на безработица ще се понижи до 5,4% тази година и за първи път ще бъде по-ниско от историческия си минимум през 2008 г., отбелязва Министерството на финансите.

Очаква се през 2019 г. растежът на заетите да отслабне до 0,3%, като по-бавен темп на нарастване се очаква както в индустрията, така и в услугите. При селското стопанство е заложено продължаващо намаление на заетостта, поради високия дял на самонаетите в сектора и реструктурирането на земеделските стопанства от такива, в които преобладават самонаетите, към стопанства, които наемат работна сила. За все по-ограниченото предлагане на труд в икономиката влияние ще оказва както намалението на населението в трудоспособна възраст, така и бързото изчерпване на потенциалния свободен трудов ресурс от безработни и лица извън работната сила (най-вече обезкуражени), обясняват от МФ.

Повишението на цените през 2019 г. се прогнозира да бъде 3%, а инфлацията в края на годината ще се забави до 2,6%. Базисната инфлация ще има основен принос за нарастването на общия индекс поради очакванията за стабилно нарастване на вътрешното търсене, докато влиянието на международните цени ще бъде минимално поради слабото им очаквано изменение през следващата година, става ясно още от прогнозата. Средногодишното нарастване на цените се очаква да се забави до 2,5% и 2,3%, съответно през 2020 и 2021 г., като приносът на базисната инфлация ще продължи да бъде водещ. Потребителските цени на горивата се очаква да останат относително стабилни до края на прогнозния период предвид очакваната динамика на международните цени на суровия петрол.

В периода 2018–2021 г. кредитирането за частния сектор ще продължи да нараства при очаквания за добра икономическа активност, относително висок растеж на потреблението на домакинствата и в условия на положителна динамика на пазара на труда.

Спрямо пролетната прогноза на МФ очакванията за годишния растеж на кредита за частния сектор за 2018 г. са ревизирани във възходяща посока. Основание за това е текущата му динамика и по-специално значителното ускорение при кредита за домакинства, движено от потребителските и жилищните кредити. Очакванията са в края на 2018 г. годишният растеж на вземанията от частния сектор да се ускори до 7,5%, а в края на 2019 г. да се забави до 6,4%.

Основните рискове по линия на външната среда са свързани с нестабилната геополитическа обстановка и нарастващия брой протекционистични мерки, въвеждани от отделни държави. Нарушаването на общопризнати икономически споразумения ограничава външната търговия и влияе негативно на инвестиционната активност, като в зависимост от степента на изостреност на противопоставянето може да доведе до сериозни последици за определени икономически сектори, региони и/или държави, пише още в прогнозата.

Доколкото ЕС и основните ни търговски партньори са част от тези процеси, засилване на несигурността или активизиране на протекционистичните политики може съществено да повлияе както на износа на България, така и на възможността за осигуряване на необходимото количество и качество вносни суровини и материали – и двете биха се отразили отрицателно на икономическата активност в страната, обясняват от МФ.

От ведомството на Владислав Горанов отчитат още, че ново обезценяване на валутата или забавяне на икономическия растеж на Турция би имало отрицателен ефект върху износа на страната ни. Несигурността относно начина, по който ще протече излизането на Обединеното кралство от ЕС и в частност затруднените преговори по търговското споразумение, биха могли да ограничат още повече ръста на износа. Реализацията на тези рискове би увеличила отрицателния принос на нетния износ към ръста на икономиката и би довело до по-голямо нарастване на дефицита по текущата сметка, пише в прогнозата.

Според Министерството на финансите основните рискове за прогнозата за инфлацията са свързани основно с направените допускания за динамиката на международните цени. Те в определена степен се базират на очаквания за негативни ефекти върху търсенето в резултат от „търговските войни“ на САЩ върху световната икономика, които ще се изразят в понижено търсене и спад на цените на енергийните стоки.

Динамиката на инвестициите в прогнозата зависи до голяма степен от очакваното изпълнение на капиталовите разходи на правителството в 2019 г. По-слабо представяне на публичните инвестиции би имало забавящ ефект върху растежа за годината и техните положителни ефекти за икономическото развитие биха се изместили в следващите години от прогнозния период, посочват още от МФ.

ОСНОВНИ МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛИ	ОТЧЕТНИ ДАННИ*		ПРОГНОЗА			
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Международна среда						
Световна икономика [реален растеж, %]	3.2	3.8	3.9	3.9	3.7	3.7
Европейска икономика - ЕС 28 [%]	1.9	2.4	2.1	2.0	1.8	1.7
Валутен курс [щ.д./евро]	1.11	1.13	1.19	1.16	1.16	1.16
Цена на петрол "Брент" [щ.д./барел]	44.0	54.4	71.5	70.8	67.7	65.0
Цена на неенергийни суровини [в щ.д., %]	-2.6	4.4	2.6	-0.1	0.0	0.3
Брутен вътрешен продукт						
БВП [млн. лв.]	94 130	101 043	108 141	116 412	124 627	132 884
БВП [реален растеж, %]	3.9	3.8	3.6	3.7	3.5	3.5
Потребление	3.3	4.3	4.8	5.4	4.2	4.1
Брутообразуване на основен капитал	-6.6	3.2	8.9	9.5	5.1	6.7
Износ на стоки и услуги	8.1	5.8	2.3	2.8	2.8	2.7
Внос на стоки и услуги	4.5	7.5	5.3	6.7	4.1	4.6
Пазар на труда и цени						
Заетост [ЕСС 2010, %]	0.5	1.8	0.6	0.3	0.2	0.0
Коефициент на безработица [НРС, %]	7.6	6.2	5.4	4.8	4.3	4.0
Компенсации на един нает [%]	5.8	10.5	6.6	8.4	6.7	6.4
Дефлатор на БВП [%]	2.2	3.4	3.3	3.8	3.4	3.0
Средногодишна инфлация [ХИПЦ, %]	-1.3	1.2	2.7	3.0	2.5	2.3
Платежен баланс						
Текуща сметка [% от БВП]	-2.5	6.4	2.9	0.9	0.4	-0.3
Търговски баланс [% от БВП]	-2.0	-1.5	-4.1	-6.1	-6.2	-6.9
Преки чуждестранни инвестиции [% от БВП]	2.9	3.7	3.6	3.6	3.5	3.5
Паричен сектор						
МЗ [%]	7.6	7.7	8.1	8.2	8.3	8.3
Вземания от фирми [%]	1.6	3.8	6.3	6.9	7.4	7.8
Вземания от домакинства [%]	2.0	6.1	9.6	5.4	6.1	6.4

[В. Банкеръ](#)

✓ Три министерства разясняват в градовете как да получим европейски пари

Популяризиран възможностите за изпълнение на проекти чрез финансови инструменти в ключови направления чрез Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. Министерството на регионалното развитие и благоустройството, като управляващ орган на европейската програма, организира информационна кампания за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда, предоставяни чрез финансови инструменти по програмата в рамките на специални информационни дни в редица градове на страната. В нея ще се включат и експерти от Министерството на културата и Министерството на туризма.

Информационните дни започват на 9 октомври във Видин. От 11.00 часа в Заседателната зала на Общинския съвет ще се проведе информационна кампания за популяризиране на инвестициите в туризма и градската среда с участието на заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството и ръководител на Управляващия орган на ОПРР Деница Николова, представители на Министерството на културата, Министерството на туризма, „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ и др.

За участие в информационните дни са поканени кметове на общини, допустими за подкрепа по програмата, участници в Регионалните съвети за развитие, представители на работодателски и синдикални организации, неправителствени организации, културни институции и туристически сдружения. Участие могат да вземат и представители на бизнеса и частните инвеститори. Целта на кампанията е всички заинтересовани от програмата да получат разяснения на място за възможностите за финансиране на туристически обекти и обекти, генериращи приходи в сферата на културата, спорта и др. атракционни в рамките на градовете с финансиране и подкрепа на ОПРР.

До края на месец ноември информационни дни са планирани да се проведат на 11 октомври в Казанлък, на 24 октомври в Сливен, на 1 ноември във Велики Преслав, на 20 ноември в Свищов и в края на ноември в гр. Кърджали.

Припомняме, че на 20 септември 2018 г. бяха подписани Оперативните споразумения между Фондовете за градско развитие – финансови посредници по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 и „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД. С това Управляващият орган на ОПРР дава реален старт на инвестициите, заложи за изпълнение чрез финансови инструменти в ключови направления на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. Посредниците, които управляват средствата за Фондовете за градско развитие са:

За Южна България - Обединение ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“, което включва ОББ, Фонд ФЛАГ, Фонд за устойчиво градско развитие и Българска консултантска организация, с финансов ресурс в размер на 220,5 млн. лв., от които 135,5 млн. лв. са от ОПРР 2014-2020 и 85 млн. лв. съфинансирани от обединението.

За гр. София - Обединение ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“, с финансов ресурс в размер на 142,4 млн. лв., от които 87,4 млн. лв. от ОПРР 2014-2020 и 55 млн. лв. съфинансирани от обединението;

За Северна България - „Регионален фонд за градско развитие“, собственост на Сосиете Женерал (мажоритарен акционер), Елана Инвестмънт, Елана Холдинг и Болкан Адвайзърс, с финансов ресурс в размер на 210,4 млн. лв., от които 130,4 млн. лв. от ОПРР 2014-2020 и 80 млн. лв. съфинансирани от Фонда за градско развитие.

News.bg

✓ Петкова ще изпълни ролята си в преговорите Булгаргаз - Газпром

Българското правителство работи изключително и само в посока да запазим стратегическото място на България на газовата карта на Европа.

Това заяви пред журналисти в Народното събрание министърът на енергетиката Теменужка Петкова в коментар за изявлението на руския президент Владимир Путин за Южен поток.

За да бъде постигнато това, правителството полага сериозни усилия и води такава политика, която да гарантира енергийната сигурност на страната и нашата ключова роля.

Когато се наложи, министърът на енергетиката ще влезе в своята роля в преговорите между "Булгаргаз" и "Газпром", заяви още Теменужка Петкова. Когато се наложи, министърът ще влезе в своята роля, успокои тя.

България така е поставена чисто географски, че през нас минава естественият път на природния газ както от север, така и от юг, изтъкна министърът.

Тя увери, че властта ще работи така, че България да запази своето стратегическо място при спазване на европейските директиви.

3e-news.bg

✓ Три газопровода и три морета: BRUA, TAP, IAP и газификацията на Югоизточна Европа

В нов доклад „Три газопровода и три морета: BRUA, TAP, IAP и газификацията на Югоизточна Европа, Джон Робъртс от Global Energy Center разглежда цялостното състояние на газовата инфраструктура и взаимната свързаност в цяла Югоизточна Европа.

Интеграцията в региона, която включва страни, които преди са били членове на Варшавския договор, е от решаващо значение не само за икономическото развитие и по-нататъшната интеграция на европейския газов пазар, но също така и бариера срещу разширяването на доставките на руски газ. Междусистемното свързване (или интерконекторно свързване) предлага възможности и ликвидност, които са от решаващо значение за конкуренцията и енергийната сигурност, коментират редакторите от Global Gas perspectives, които публикуват и пълният доклад в обем от 31 страници.

В доклада си Робъртс предоставя актуална информация докъде са стигнали нещата по отношение на критичните инициативи и отделните проекти, като акцентира върху проектите на трите морета – газопровода BRUA, Транс адриатическия газопровод (TAP) и Йонийско адриатическия тръбопровод, в това число и по проекта за втечен природен газ на остров Кърк, както и усилията за газификация на Югоизточна Европа. Тези проекти, тяхната по-широка подкрепа и финансирането им са от решаващо значение. В същото време предизвикателствата са свързани с това кои от проектите са приоритетни, а също така и как се допълват или конкурират помежду си, пише в редакторската си бележка специализираното издание.

Освен това е любопитна и гледната точка за "Турски поток", а и по отношение на опциите за доставка на руски газ, проблемите и възможностите за навлизането на втечен природен газ.

От решаващо значение е да се обърне повече внимание на бъдещето на газовия пазар в Югоизточна Европа. Както заключава Джон Робъртс, „Проектите, които се разглеждат в настоящия доклад ще допринесат за целта на ЕС и Енергийната общност - добро и ефективно функциониране на газопреносната мрежа в региона.

Пълният доклад може да прочетете [ТУК](#).

БНТ

✓ Ползите от въвеждането на електронните винетки и тол системата

Електронните винетки, които ще бъдат въведени от 1 януари следващата година, ще бъдат проверявани с автоматични статични и мобилни камери, обясни в студиото на „Още от деня“ Радослав Николов от Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Тол системата за тежкотоварните автомобили, която също ще бъде въведена от следващата година, цели да се таксуват онези превозни средства, които най-много натоварват инфраструктурата, обясни той.

Цените на винетките няма да се променят следващата година, заяви Радослав Николов. Предстои да се въведе винетка за уикенда, допълни той.

Предимствата на електронната винетка са много, като те се въвеждат от следващата година. От август следващата година тежкотоварните автомобили ще се таксуват на база изминато разстояние, допълни Радослав Николов.

Електронната винетка работи с автоматични камери на фиксирани и мобилни установки, като на база регистрационен номер ще се разбере дали колата има изплатена винетка, обясни Николов.

Тол системата влиза от 16 август следващата година, като тарифирането на тежкотоварните автомобили е справедливо, защото натоварват пътищата повече, заяви Николов. Идеята е приходите от тол системите да се вложат в инвестиции и поддръжка на инфраструктурата, допълни той.

Тол системата в България ще използва нова система, която не изисква да има будки на магистралите, които да забавят движението, заяви Николов. Всички леки автомобили до 3,5 тона, включително и чуждите, ще заплащат електронни винетки. България ще се възползва от ключовото си разположение и засиления международен тежък трафик, допълни той. Тежкотоварните автомобили ще заплащат пътна такса само по пътищата, където такава се изисква.

✓ Британският заместник-министър за Брекзит със специално интервю за БНТ

Британското правителство се надява на споразумение за напускане на ЕС още през есента. В това е убедена заместник-министъра в британското министерство за напускане на ЕС Суела Браверман. Тя беше на посещение у нас и разговаря с министър на вътрешните работи, с вицепремиера и външен министър Екатерина Захариева и със заместник-министъра на отбраната Атанас Запрянов. Зам.-министър Браверман даде специално интервю за БНТ.

Суела Браверман, заместник-министъра в британското министерство за напускане на ЕС: "Беше истинско удоволствие да посетя България. Благодаря на заместник-министъра на отбраната Запрянов, вътрешния министър Маринов и външния министър Захариева за топлия прием. Срегнах се с тях, за да подчертая силните връзки в сферата на сигурността, които имаме с България. Сътрудничим си в широк спектър от сфери - правоохранителните органи, предотвратяване на престъпления и това може да продължи и след Брекзит. Разговаряхме и за правата на хилядите британски граждани, които живеят в България, за да се уверим, че и българското правителство споделя нашия ангажимент за реципрочност на правата на гражданите. Доволна съм, че имаме наистина продуктивни разговори с българското правителство, което ще успокои британските граждани в страната ви за преминаването през процеса на напускане".

Споменахте сътрудничеството в сферата на сигурността. Може ли да възникнат трудности или нови рискове в тази област след Брекзит, ако Великобритания вече няма достъп до общите европейски бази данни, до Шенгенската информационна система, например...

Суела Браверман, заместник-министъра в британското министерство за напускане на ЕС: "От разговорите ми със заместник - министъра на отбраната стана ясно, че България дълбоко цени партньорството с Обединеното кралство в предотвратяването на престъпления и сигурността. Както и при срещата с министър Маринов. Работихме с българските правоохранителни органи в операция "Халифакс", например - за предотвратяване на трафик на хора, също в борбата с фалшивите монети. Това е много важно за гарантирането на сигурността на нашите граждани. Ценим нашето партньорство с България и ЕС в сферата на сигурността, вярваме, че имаме какво да им дадем и искаме да продължим да работим с нашите европейски партньори за безопасността на нашите граждани срещу сериозните заплахи, пред които заедно сме изправени".

Една много важна тема, която и вие споменахте... много британци живеят в България и много българи работят и учат във Великобритания. Какво ще се промени в техния живот заради Брекзит?

Суела Браверман, заместник-министъра в британското министерство за напускане на ЕС: "Убедена съм, че ще постигнем добра сделка с Европейския съюз и европейските граждани, които в момента живеят в Обединеното кралство, сред тях и 120 000 българи, които живеят и учат там и имат семейства, ще могат да останат и да живеят, както досега. Имаме добър напредък с въвеждането на програмата за постоянен статут за тези хора, тя им осигурява достъп до здравеопазване, образование, социални помощи, жилища и други видове подкрепа, защита в съда. Много се гордеем с пакета от права, който подготвихме за европейските граждани, включително и български граждани във Великобритания. Затова призоваваме и насърчаваме България да се отнесе по подобен начин към британците, живеещи тук".

Но да си представим, че една майка иска нейното дете да учи във Великобритания след 2020 година. Какво ще е различното тогава за желаещите да учат в страната Ви?

Суела Браверман, заместник-министъра в британското министерство за напускане на ЕС: "Знаем, че много млади хора в България предпочитат да учат в британски университети, защото придобиват страхотни знания и получават отлично образование. За тях това е великолепно преживяване. Ние много ценим това желание да идват в британските университети. До края на 2020 година, ако успеем да постигнем добро споразумение с ЕС, те ще могат да идват да учат както досега. А след 2020 година работим по бъдещото партньорство и искаме партньорство с ЕС, което да позволи на хората да идват да учат в нашите университети, както и обратното. Надяваме се да се споразумеем за това с Европейския съюз".

Какво ще се случи, ако Великобритания напусне Европейския съюз без споразумение. Има прогнози, че ще възникне хаос по границите, че ще има недостиг на храни и медикаменти... Вероятен ли е подобен сценарий?

Суела Браверман, заместник-министъра в британското министерство за напускане на ЕС: "Британското правителство е уверено, че ще успеем да постигнем добро споразумение с Европейския съюз много скоро, още през есента. Споразумение, което гарантира права, отваря възможност за близко партньорство с Европейския съюз, но в същото време зачита резултатите от нашия исторически референдум. Но, разбира се, винаги съществува възможност да няма споразумение. Едно отговорно правителство трябва да се подготви за този вариант. Ето защо предприемаме отговорни стъпки да подготвим хората във Великобритания, бизнеса, пътуващите между Великобритания и страните - членки за това какво би трябвало да направят, за да се подготвят за потенциално съществуващата възможност да няма споразумение. Това не е нещо, което искаме, но все пак е възможно. Правим го, защото и Европейската комисия също дава доста препоръки за това какво да се предприеме в случай, че няма споразумение. Това е отговорно поведение - да се подготвим за подобна възможност, но, разбира се, не искаме това да се случи и не мислим, че ще се случи".

Преговорите текат много трудно или поне такава е впечатлението. Границата с Ирландия ли е ключът към всичко, това ли е най-трудният въпрос?

Суела Браверман, заместник-министър в британското министерство за напускане на ЕС: "Преговорите са предизвикателство, това е неоспоримо. Но ние напреднахме доста, договорихме с ЕС около 85% от споразумението за напускане - въпроси като правата на гражданите, преходния период, финансовото споразумение. Това са трудни въпроси, но успяхме да се договорим по тях. Сега се опитваме да договорим подробностите за позицията на Северна Ирландия. Нашето виждане е да няма твърда граница между Северна Ирландия и република Ирландия, защото Северна Ирландия е част от Обединеното кралство. Това е ангажимента, който поема нашето правителство, надяваме се да срещнем разбиране от Европейския съюз".

Има ли вероятност да бъде проведен втори референдум за членството в ЕС?

Суела Браверман, заместник-министър в британското министерство за напускане на ЕС: "Не. Проведохме референдум - той беше исторически, нещо, което се случва веднъж на поколение. Хората чакаха 40 години, за да гласуват на този референдум. Милиони участваха, защото вярваха в него. Това правителство и този премиер са решени да следват резултата, без връщане назад, без промяна на резултата, без обръщане, без втори референдум".

Каква ще бъде Великобритания след Брекзит, как си представяте живота тогава?

Суела Браверман, заместник-министър в британското министерство за напускане на ЕС: "Аз съм голям оптимист за Великобритания след Брекзит. Гласувах за напускане, не защото не харесвам Европа, обичам много европейски страни, своите европейски приятели и роднини. Но вярвам, че Великобритания има големи възможности извън съюза, шанс да изгради добро приятелство с ЕС, като близки партньори, съюзници в сигурността и външната политика, търговията. Няма причина Брекзит да ни накара да разрушим тези ценни отношения между нас".

[Economy.bg](#)

✓ **Индийска и две немски компании с интерес към Индустриалната зона в Стара Загора**

Държавата е осигурила 3,5 млн. лева за развитието на Индустриална зона "Загоре"

Сериозен интерес от индийска компания от хранително-вкусовата промишленост, както и от две немски компании има към Индустриалната зона в Стара Загора. Това съобщиха на съвместна пресконференция министърът на икономиката Емил Караниколов и кметът на града Живко Тодоров, заедно със Съвета на директорите на Индустриална зона "Загоре".

На брифинга стана ясно още, че са осигурени 3,5 млн. лева от държавата за развитието на Индустриална зона "Загоре". Създадено е смесено дружество между общината и държавата, като община Стара Загора участва с предоставянето на терен. Министър Караниколов подчерта, че е спазен поетият ангажимент за реализирането на Индустриална зона в града и съвместно с местната власт се работи да бъде изградена една от най-модерните и успешни зони в страната.

По думите му засиленият интерес към България като инвестиционна дестинация се потвърждава от това, че все повече компании влагат в дълготрайни материални активи, а това означава че компаниите стъпили на българския пазар искат да продължават да се развиват в страната.

Относно липсата на работна ръка за бизнеса икономическият министър посочи, че се работи съвместно с Министерство на образованието за преквалифициране на кадри.

[БНР](#)

✓ **Предизвикателствата и бъдещето на морската икономика обсъжда Евро-средиземноморска конференция за интелигентни сини градове**

Предизвикателствата и бъдещето на морската икономика обсъжда провеждащата се в кипърския крайбрежен град Ларнака 3-ата Евро-средиземноморска конференция и изложба за интелигентни сини градове Smart Blue City, в която участват над 120 представители от 25 страни от Европа, Африка, Америка, Азия.

Третото издание на евро-средиземноморския форум е на тема „Интелигентните градове и синият растеж“. Проблемите и предизвикателствата пред тях, както и необходимите решения събраха изследователи и учени от академични центрове, университети, експерти в областта на градоустройството, енергетиката, транспорта, представители на общински власти, индустрията, гражданското общество и други заинтересовани страни.

България не присъства на конференцията, но тя участва в организатора на форума - Средиземноморския клъстер на сините градове /Smart-Med/, чрез Бургаския свободен университет.

Многобройни теми са предмет на дискусиите по време на 13-те сесии на двудневната конференция. Акценти в научната й част са развитието на синята икономика и осигуряването на син растеж, получаването и използването на енергия от морето, иновации в градския и морския транспорт, устойчиво развитие на градовете, използването на новите технологии за подобряване на стандарта на живот.

Домакинът Ларнака активно работи за превръщането си в „син град“. Част от програмата му за това е създаването на Център за върхови постижения в областта на морските изследвания и синята икономика, който ще насърчава развитието им в Източното Средиземноморие. Проектът за него се осъществява с финансиране чрез научната програма на ЕС „Хоризонт 2020“.

✓ **Българска парламентарна делегация на визита в Черна гора**

Българска парламентарна делегация, водена от председателя на Народното събрание Цвета Караянчева, ще бъде днес на официално посещение в Черна гора.

В състава на делегацията са председателят на Групата за приятелство между България и Черна гора Петър Петров, заместник-председателите Тома Биков и Любомир Бонев, както и членовете на групата Велислава Кръстева и Слави Нецов.

Цвета Караянчева ще разговаря с председателя на парламента на Черна гора Иван Брайович и с министър-председателя на страната Душко Маркович.

[В. Монитор](#)

✓ Над 5000 казаха за отмяната на часовото време

Над 5000 българи изразиха за броени дни официално мнението си за това трябва ли да отпаднат сезонните смени на часовото време и дали да остане лятното, или зимното, като са се аргументирали за позицията си. Те се включиха в организираното от Министерския съвет онлайн допитване, което стартира в края на септември и ще продължи до 11 октомври.

Мненията на участвалите в него ще се сондират от работна група и ще бъдат взети предвид при оформянето на позицията на страната ни по темата. Реална промяна пък, може да се очаква още следващата година.

Консултацията се провежда на сайта на дирекция "Координация по въпросите на Европейския съюз" (euaffairs.government.bg), като участието в нея изисква регистрация.

При организираното от Европейската комисия допитване по-голямата част от българите подкрепиха предложението на еврокомисарите да спрем с преместването на стрелките на часовника, като преобладаваха привържениците на запазването на лятното часово време.

Преди няколко дни вицепремиерът Томислав Дончев потвърди, че голяма част от българите са против смяната на времето и че е възможно още следващата пролет да направим последната смяна, за да останем на лятното часово време. Той бе категоричен, че въпросът изисква представително проучване, както и дискусия с експерти, сред които лекари и специалисти по енергийна ефективност.

Ако решенията на различните държави в Европа обаче се разминават, може да се стигне до фрапираща разлика в часовото време дори между съседни страни.

[Cross.bg](#)

✓ Темы и гости в ефира днес

БНТ, „Сутрешен блок“

- Убийство в Русе. Докъде стигна разследването за убийството на тв водещата?
- Между България и Украйна. Българските теми по света и у нас - гостува вицепремиерът Валери Симеонов.
- Въздушна сила. Как ще бъдат избрани новите изстребители? Председателят на Комисията по отбрана Константин Попов.
- Кога ще има споразумение между Европейския съюз и Великобритания? Заместник-министърът по Брекзит Суела Браверман, специално за БНТ.
- Защо нарастват случаите на заразени с хепатит А?
- Енергийните напитки и децата. Какви са опасностите?
- От Токио: Най-големият рибен пазар в света ще бъде преместен. Защо?
- От архива: Папата среща Джаки Кенеди, уникални кадри от 1965-а.

БТВ, "Тази сутрин"

- Брутално убийство на 30-годишна журналистка от Русе. Ще заловят ли извършителя?
- На живо, от Варна: Недоволство и възмущение след поредната жестокост срещу животно.
- Ще успее ли третият вот на недоверие срещу правителството и стои ли БСП зад протестите на майките? В студиото - зам.-председателят на ПГ на левицата Антон Кутев.
- За здравната реформа и новите лимити за пациентите. Коментар на проф. Генчо Начев.
- Новата тема в „Чети етикета“, с Биляна Гавазова.
- Идва ли краят на високите цени на жилищата и ще поскъпнат ли ипотечните кредити?

Нова телевизия, „Здравей, България“

- Кой е убиецът на телевизионната водеща от Русе? Пряко - какви са версиите за престъплението?
- Търговия с живот. Изнасяли ли са лекари медикаменти за онкоболни хора в чужбина?
- Лятно или зимно часово време ще избере страната ни? И колко още ще поскъпва газът - в студиото енергийният министър Теменужка Петкова.
- За опасностите от смърт на пътя. Има ли съмнително лоби зад контрола за пътна безопасност? Репортаж на Марин Николов.
- Ремонти след ремонтите. След скандалите в София - има ли слабости в обществените поръчки?
- "Пълен абсурд" с Румен Бахов. Ново напрежение заради премиването на автобуси в локалното платно на оживен булевард.
- 300 км на сърф в от Дуранкулак до Резово. Среща с Илияна и Йоан, които поеха трудно пътешествие срещу замърсяването на морето.
- Деца свирят за деца. На живо - кои са талантите, които ще подкрепят децата със синдром на Даун?

✓ Предстоящи събития в страната за 8 октомври

София.

- От 11.00 часа в Министерския съвет Националният съвет за тристранно сътрудничество ще проведе заседание. Ще бъде обсъден проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, внесен от министъра на финансите.
- От 10.00 часа във Втора английска езикова гимназия „Томас Джеферсън“ министърът на образованието и науката Красимир Вълчев ще открие STEM център с виртуални лаборатории за учене, изграден по проект за иновация.
- От 10.00 часа в хотел „Хилтън“, зала „Вихрен“, на пресконференцията ще бъде представен български научен проект със световно значение, който се финансира от Европейския съюз. Пресконференцията на тема „Европейски инвестиции в иновативни здравни решения: проектът МаХИМА“ ще бъде открита от Огнян Златев, ръководител на Представителството на Европейската комисия в България.
- От 10.30 часа в Института за икономически изследвания при Българската академия на науките ще се проведе Международен семинар за китайската икономика и предизвикателствата пред световната икономика.
- От 10.30 часа в централата на ДСБ (бул. Витоша 18, вход от към ул. Кърниградска) ще се проведе пресконференцията, на която Демократична България ще изложи своята позиция по данъчните идеи на властта.
- От 11.00 часа в заседателната зала на Националния археологически институт с музей при Българската академия на науките ще се състои пресконференцията във връзка с предстоящи общи изложби на НАИМ-БАН, Археологическия музей на Македония и Народния музей в Белград.
- От 11.00 часа в пресклуб „България“ на Националния стадион „Васил Левски“ ще се проведе пресконференцията във връзка с предстоящото 49-о рали „България“, което ще се проведе от 12 до 14 октомври в района на Варна.
- От 12.00 часа „Политическа група 5“ ще проведе онлайн брифинг, който ще се излъчва на живо във Фейсбук страницата на политическата формация.
- От 13.00 часа в Голямата конферентна зала на Университета за национално и световно стопанство ще се проведе национален форум „Предизвикателствата пред държавните висши училища в България: тенденциите за развитие - година по-късно“. Сред участниците във форума са: министърът на образованието и науката Красимир Вълчев, проф. д.ик.н. Стати Статев, ректор на УНСС и др.
- От 15.00 часа в пресклуба на БТА Движение „Заедно“ ще даде пресконференцията за новоприсъединилите се политически и граждански организации към движението.
- От 18.00 часа в галерия „Академия“ на ул. „Шипка“ 1 ще бъде открита изложба „Медална скулптура“ и ще бъде връчена наградата ANS „Sanford Saltus“ за 2017 г.
- От 18.30 часа пред църквата „Св. Неделя“ ГД „БОЕЦ“ ще запалят свещ в памет на убитата жена в Русе.
- От 19.30 часа в зала 42 на НДК ще се състои официалното представяне на романа на Мария Лалева „Живот в скалите“.
- От 20.00 часа в зала 1 на НДК ще се състои комедиен моноспектакъл „Забраненото шоу на Рачков“.

***

Благоевград.

- В 12.00 часа кметът на Благоевград ще даде пресконференцията по актуални теми.

***

Бургас.

- От 18.00 часа в конферентната зала на Гранд хотел и СПА Приморец официално ще бъде даден старт на Порт Прим Арт Фест 2018.

***

Варна.

- От 09.30 до 10.30 ч. в Заседателната зала на Медицински университет - Варна, ет. 2, ще бъде дадена пресконференцията по повод стартиране на проекта „Зеленият двор на Варна“. На пресконференцията ще присъстват лекторите на научнопрактическата конференция "Зеленият двор в полето на родителството и ранното детско развитие. Интелектуалното наследство на Франсоаз Долто" - детският психиатър и психоаналитик Мириам Сежер, психоаналитикът Мари Кристин Лазник, консултираща ранен аутизъм и доц. д.п.н. Моника Богданова - психоаналитик, преподавател във Факултета по педагогика в СУ „Св. Климент Охридски“ и основател на първия „Зелен двор“ у нас в столицата.
- От 10.00 часа в заседателната зала на МБАЛ „Св. Анна“ във Варна ще се проведе пресконференцията във връзка с официално дарение на медицинска апаратура - ковчоз от Сдружение „Аз вярвам и помагам“. Средствата са събрани от предаване за рециклиране на пластмасови капачки и дарения.
- От 12.00 часа в зала „Варна“ на Общината ще се проведе пресконференцията по повод предстоящото провеждане на InnoWave Summit 2018 високотехнологична конференция за дигитализацията на бизнеса и общественения сектор.

***

Видин.

- От 10.30 часа в регионалния пресклуб на БТА ще се проведе пресконференцията на депутатата от ПП ГЕРБ Владимир Тошев.

***

Добрич.

- От 18.00 часа в Регионална библиотека „Дора Габе“ ще се проведе среща-разговор с Георги Тодоров - публицист, изследовател на историята, културата и изкуството.

- От 19.00 часа в Драматичен театър „Йордан Йовков“ ще се играе спектакълът „Гераците“.

***

Пазарджик.

- Вицепремиерът и министър на външните работи Екатерина Захариева ще посети Пазарджик. От 15.20 ч. е предвидено посещение в Държавно предприятие „Българо-германски център за професионално обучение“. В 16:30 ч. Захариева ще бъде в Центъра за социална рехабилитация и интеграция на лица с онкологични заболявания във връзка с предстоящия старт на XVII-та кампания за борба с рака на гърдата. От 17.00 ч. е предвидена обиколка на новата производствена база на фирма „РАЙС“ ООД - водеща българска компания за производство и рециклиране на металорежещи и металообработващи машини и един от най-големите инвеститори в регионалната икономика. От 17.45 ч ще се проведе среща с журналисти във фирма „РАЙС“. От 18.00 ч в конферентната зала на „РАЙС“ ООД министър Екатерина Захариева ще се срещне с членовете на Сдружението на частните предприемачи и работодатели в Пазарджик.
- От 17.00 часа в централната сграда на Регионалния исторически музей в Пазарджик ще бъде открита изложбата „Пазарджишкото възрожденско училище“.

***

Плевен.

- От 10.30 часа в регионалния пресклуб на БТА ще бъдат представени резултатите от младежки обмен в областта на социалното предприемачество в Манчестър, в областта на здравеопазването.

***

Пловдив.

- Общинските съветници от ГЕРБ Даниела Дженева, Атанас Узунов, Александър Радев, Спартак Николов, Вихър Захов, Вера Тоскова и Ели Гатева ще проведат приемни за граждани.
- Народните представители от ГЕРБ-Пловдив Менда Стоянова, Димитър Лазаров, инж. Атанас Ташков и Спас Гърневски ще проведат приемни за граждани.
- От 12.00 часа в клуба на ВМРО - Пловдив на бул. „Марица“ № 51, под моста на Герджика, ВМРО - БНД Пловдив ще даде пресконференция.
- От 16.00 в централния офис на ГЕРБ - Пловдив на бул. „Марица“ 91 народният представител на ГЕРБ Менда Стоянова ще проведе приемна с граждани.
- От 16.00 часа в партийния офис на ул. „Стефан Стамболов“ № 21 народният представител инж. Атанас Ташков ще проведе приемна с граждани.
- От 16.00 в офиса на ГЕРБ на ул. „Коста Паница“ № 5 народният представител Спас Гърневски ще проведе приемна с граждани.
- От 16.30 часа в партийния офис на ГЕРБ на улица „Прага“ 2 народният представител Димитър Лазаров ще проведе приемна с граждани.

***

Раднево.

- От 16.30 часа депутатът от ПП ГЕРБ Радостин Танев ще проведе приемна за граждани в офиса на партията на ул. „Май“ 5.

***

Русе.

- От 18.30 часа в Екомузей с аквариум ще бъде открита изложбата „За копнежа и природата“, представяща част от фонда на фестивала „Процес - пространство“.

***

Стара Загора.

- От 10.00 часа до 12.00 часа народният представител от ПП ГЕРБ Маноил Манев ще проведе приемна за граждани в приемен офис на адрес: гр. Стара Загора, ул. „Кольо Ганчев“ 62, ет.3.
- От 10.15 часа до 15.30 часа в центъра на град Стара Загора - до паметника „Свети Георги Победоносец“ в парк „Александър Стамболийски“ (парк „Алана“) ще се проведат безплатни скринингови изследвания за хепатит В и С.
- От 18.00 часа в залата на първия етаж на РБ „Захарий Княжески“ ще се проведе концерт на рок група „Three for Silver“ САЩ.
- От 19.00 часа в Драматичния театър ще се играе постановката „Сватбата на Фигаро“.

19 минути

✓ Край на хегемонията на долара, обяви Блумбърг

Край на хегемонията на долара в световните финанси и търговията бе предречен от авторитетната американска агенция и телевизия Блумбърг. Това стана в навечерието на пускането наведнъж на щатски дълг за 3 млрд. долара от Китай на пазарите днес, поредна порция от над 1 трилион задължения на Вашингтон, които комунистически Пекин държи. Преди това Русия за два месеца се освободи от десетки милиарди долари в облигации на американския дълг. Двете държави усилено събират и златни резерви и се борят за възстановяване на златния стандарт, изместен от доларовия, зад който обаче не стоят реални активи. Те преминават към разплащания в собствените си валути, което вече предпочитат с тях и Индия, Турция, Иран, Венецуела. КНР, Индия и Русия са 3 от 5-те икономики, които ще са водещи в света в следващите десет години по американските прогнози.

Дори премиерът на ЕС Жан Клод Юнкер се изказа за преминаване към разплащания в евро, когато европейските държави търгуват с другите, особено при енергийните ресурси. Независимо дали внася от Русия или от ОПЕК, Съюзът ще се опита да се освободи от зависимостта на този огромен пазар от американската валута. Китай вече направи тази промяна като контрасанкция към САЩ, отказа се и от американския втечен газ в полза на руския.

За независимост от нея пряко говори финансовият министър на Франция – един от двата кита, на които се крепи Европа. Бруно Льо Мер говори и за освобождаване от васалството пред САЩ и техния долар, цитира го Блумбърг.

В същото време американският дълг постави нов рекорд, като сумата му премина 21,5 трилиона долара.

Profit.bg

✓ Колко пари ще загубим от инфлация през 2018 г.?

Какво е инфлация?

Инфлация, или ръст на индекса на потребителските цени (ИПЦ), е стихия, която трудно се контролира. И докато днес инфлацията все още е цел на политиките на правителствата и централните банки по света, утре тя може да е явление, срещу което банките ще започнат да се борят.

През последните 50 години под инфлация се разбира постоянно и цялостно покачване на цените на стоките и услугите, което означава постоянен спад в покупателната способност на парите.

Сред съвременните икономисти няма консенсус относно причините, пораждащи този феномен, наречен инфлация. Например, според представителите на монетарните теории, покачване на количеството пари води до спада на тяхната покупателна способност. В същото време нео- и посткейнсианците смятат, че причината произтича от недостиг на общото предлагане.

Вторият смисъл на понятието инфлация, споделян от всички икономисти до края на 19 век, означава покачване на количеството пари в икономиката. Всяко ново количество пари бива използвано за размяна срещу стоки и услуги, които иначе не биха се появили.

Покачването на количеството пари означава покачване на търсенето на блага от страна на тези хора, които първи придобиват новите пари. Това, от своя страна, означава, че цените на тези блага ще нараснат. При размяната на новите парични единици между купувачи и продавачи цените се покачват все повече и повече.

Предвид тези основни различия напълно основателно е под инфлация да се разбира само и единствено покачването на количеството хартиени пари, тъй като покачването на количеството стокови пари не се различава от производството на повече обувки, столове, книги, или компютри.

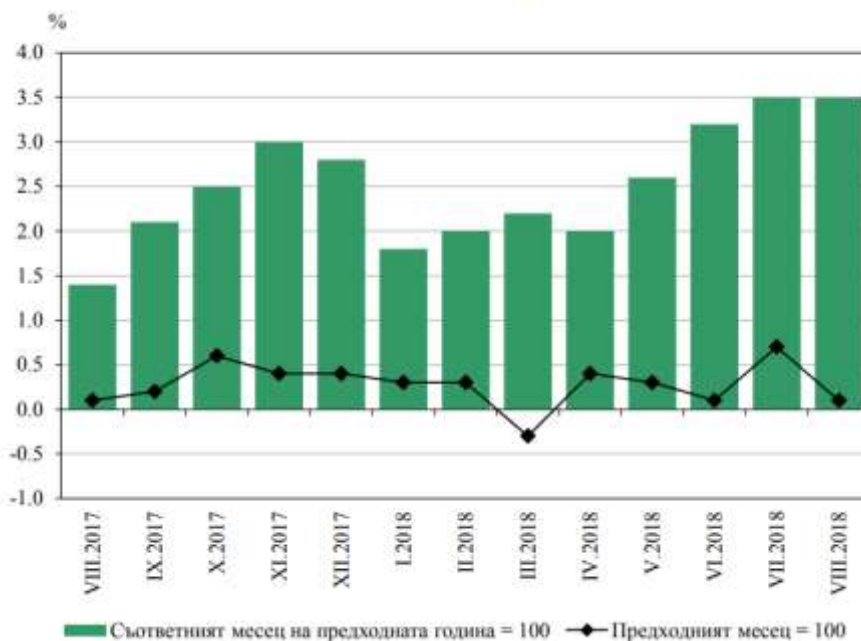
Колко е инфлацията в България?

Инфлацията е феномен, който съвсем нормално се наблюдава и в България. Всъщност, към края на 2017 г. нивото на инфлация в България достигна близо 3%, а през август 2018 вече е 3.5% на годишна база.

Това е над целите на страните от еврозоната и САЩ за годишна инфлация от около 2%, която се приема за здравословна за икономиката.

Трябва да отбележим, че подобна инфлация от 3.5% у нас се случва при нива на основен лихвен процент от нула. В същото време лихвените проценти по банковите депозити в България рядко достигат 1% (дори често са около 0.5%). Тоест инфлацията в страната ни е много вероятно да има изключително негативни ефекти върху спестяванията в страната в среда на големи депозити в банките и минимални лихви по тях. Разбира се, това директно ще рефлектира и върху икономиката.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

Източник: НСИ

Официална инфлация vs реална инфлация

Още от древни времена правителствата се опитват да контролират инфлацията. В някои случаи те прибегват и до контрол на цените, което води до дефицит на стоки и серия от други странични ефекти, които изкривяват представянето на икономиката.

Държавата и правителството е малко вероятно да признаят вината си за инфлацията, тъй като е далеч по-лесно да се отрича, че има инфлация и да се омаловажава проблемът. Затова всяко правителство има интерес да манипулира официалните статистики и често да отчита по-нисък процент на инфлация от реалния.

Причините затова са, че отчетена ниска инфлация говори добре за работата на правителството, манипулира икономическата ситуация, така че да изглежда по-добра и прави валутата да изглежда по-стабилна. Освен това инфлацията е ключов компонент при изчисляването на БВП, който пък е основен индикатор за измерването на икономическия растеж. Трябва да се отбележи и че много страни имат политика да индексират държавните заплати и пенсии с коефициента на инфлация. Така при по-ниска инфлация правителството може да спести значителни средства.

Методите за манипулиране на статистиките за инфлация са различни. Тоталитарните правителства манипулират инфлацията по най-директния начин: чрез фабрикуване на желаната от правителството стойност. От друга страна, методите на т.нар. демократични правителства са далеч по-завоалирани и в някои случаи дори "научно-обосновани". Те дори могат да се преподават в университетите и да бъдат оправдавани от икономистите.

Те включват нереалистична потребителска кошница, която не отразява реално пазарното потребление, разширяване на класа от стоки или заместването на някои стоки с други, чиято цена не се е покачила толкова много. Друго "нововъведение" в тази насока е т.нар. базисна инфлация, като в нея са пренебрегнати цени на рязко поскъпващи стоки, най-честият пример е с хранителни и енергийни продукти.

Следователно, в повечето случаи инфлацията в държавите е по-висока от обявената в националната статистика и България едва ли е изключение в тази насока. Тоест официално обявена инфлация от 3.5% спокойно може да се превърне в 5% или 6% реална инфлация, дори и повече.

Колко ще загубите от инфлацията?

При залагане на инфлация от 3% в дългосрочен план, парите ви ще загубят половината от покупателната си способност само след 24 години. След 40 години пък стойността им ще падне с над 75%.

Например вашите 10 000 лева (спестявания) ще купуват това, което купуват в момента около 6 000 лева, ако средствата ви са в банков депозит с лихва от 1% на година. А при по-големи суми разликите ще са още по-сериозни.

За пагубното въздействие на инфлацията върху спестяванията на домакинствата можем да се обърнем и към водещата световна икономика – щатската. За период от над 50 години инфлацията в САЩ е била такава, че 1000 долара днес купуват толкова продукти и услуги, колкото са купували 100 долара през 1950 г.

Според официалната щатска статистика, за периода 2000-2018 г. средната инфлация в САЩ е била при ниво от 2.07%. Това прави цените днес в САЩ с 44.6% по-високи, в сравнение с 2000 г. С други думи, 100 долара през 2000 г. са купували това, което днес купуват 144.59 долара.

Така казано, доходността е от критично значение за това спестяванията ви да нарастват, за да разполагате с достатъчна за живот сума, когато се пенсионирате и да се предпазите от негативните ефекти на инфлацията.

Очевидно е, че такава доходност не може да се търси в банковите депозити. Всъщност при настоящата икономическа ситуация в депозитите не може да се търси никаква доходност, напротив, те водят до загуби.

Как да се защитим от инфлация?

След като е ясно, че банковите депозити биват изяджани от инфлацията и такси за поддръжка на сметките, те не могат да защитят нашите спестявания, тогава накъде трябва да се насочим?

Напълно логичният отговор на този на пръв поглед сложен въпрос е инвестиции на финансовите пазари. Други опции са инвестиции в недвижими имоти и инвестиции в злато, като и за двете също могат да използвани финансови пазари.

Инвестициите на финансовите пазари, освен с дълга история на доходност, която може директно да се съпоставя с нивото на инфлация, също така се отличават и с редица други основни предимства. Ето и основните от тях:

Едно от предимствата на инвестициите във финансови пазари са, че можете да получите достъп до много и различни видове финансови инструменти, които могат да ви осигурят евентуална защита от инфлация.

Например при отварянето на реална сметка Admiral Markets ви предоставя достъп до над 7000 различни финансови инструменти като реални акции и ETF-и, както и Договори за разлика (CFD-та) върху валутни двойки, акции, облигации, индекси, суровини, ETF-и и криптовалюти.

Друго предимство на финансовите пазари е използването на ливъридж (финансов лост). Мислете за ливъриджа като заеман от брокера капитал при търговия със CFD-та, който ви дава възможност да търгувате с много по-голяма сума от тази, с която разполагате.

Например, ако ползвате ливъридж 1:10 и желаете да постигнете доходност от 10%, активът, в който сте инвестирали, трябва да повиши цената си със само 1%. Но внимавайте, ползването на прекалено много ливъридж може да ви провали. Трябва да се отбележи и лесният достъп до финансовите пазари чрез най-популярните платформи за търговия в света MetaTrader 4 и MetaTrader 5, които ви пренасят директно на пазарите само след няколко клика на мишката. Чрез MT4 и MT5 може лесно да анализирате цените на различните финансови инструменти, а покупката и продажбата на различните активи често отнема по-малко от секунда.

Освен това големите брокери разработват и професионални безплатни добавки към тези платформи, като например MetaTrader Supreme Edition на Admiral Markets.

Освен това, разходите по сделките (такси и комисионни) на финансовите пазари са далеч по-ниски, отколкото при търговия с физически активи.

Ликвидността е едно много ценно качество на финансовите пазари, което въобще не е за пренебрегване. След като сте се сдобили с определен актив, може да поискате да го продадете в даден момент, за да можете да капитализирате печалбата си от него.

Самата продажба вероятно ще ви отнеме от по-малко от секунда до няколко секунди на финансовите пазари, а парите може да са във вашата банкова сметка в рамките на три дни. Едва ли ще имате такава възможност, ако сте закупили например недвижим имот, продажбата, на който може да ви отнеме месеци.

Колко бихме спечелили, ако бяхме инвестирали в индекса NASDAQ100?

Нека вземем официалната инфлация, която в момента в България е 3.5% на годишна база и лихвите по банковите депозити от под 1%, в най-добрия случай ще сте загубили около 2.5% за една година, ако оставите спестяванията си в банка.

Да видим какво би се случило, ако сте инвестирали парите в най-известния американски технологичен индекс NASDAQ 100. В него влизат технологични гиганти като Apple, Amazon, Google, Microsoft, Facebook, Netflix, Tesla и други.

На 1 септември 2017 г. индексът NASDAQ затвори на нива от 5986 пункта, докато на 1 септември 2018 г. същият индекс приключи търговията на 7665 пункта. След елементарни сметки от аритметиката ще видим, че това е ръст от 1648 пункта, което е около 21.5%. След като извадим инфлацията, ще получим възвръщаемост на инвестицията от 18% за този период. При едно сравнение ще видим, че ако бяхме оставили парите си в банката, щяхме да загубим 2.5%, а в другия ще спечелим 18%. Това е разлика от 20.5%, която при инвестиция от 10 000 лева би означава 2050 лева разлика. Както се казва, когато фактите говорят...

Увеличете знанията и уменията си за търговията на финансовите пазари с новия безплатен Обучителен Пакет 2018 от Admiral Markets.